

Verticalen terug van weggeweest? De heropleving van de handhaving van verticale beperkingen in België en Nederland

Y. De Vries, M. Hermans & F. Tuytschaever

Deze bijdrage vergelijkt de handhaving van het mededingingsrecht inzake verticale overeenkomsten in België en Nederland. Hoewel beide rechtstelsels grotendeels hetzelfde Europese materiële kader toepassen, verschillen zij in nationale guidance, handhavingsintensiteit en prioriteiten. De bijdrage bespreekt recente ontwikkelingen rond verticale prijsbinding, online en territoriale verkoopsbeperkingen, exclusieve en selectieve distributie en territoriale leveringsbeperkingen. Bijzondere aandacht gaat uit naar de Belgische zaken *Caudalie* en *Le Creuset*, de prejudiciële zaak *Beevers Kaas* en de Nederlandse zaken *Samsung*, *LG* en *HP/123inkt*. Afsluitend wordt ingegaan op de convergentie en blijvende verschillen tussen de Belgische en Nederlandse handhavingspraktijk.

Verticale praktijken hebben het laatste decennium hun weg terug gekend naar de mededingingsrechtelijke handhavingspraktijk. Dit is duidelijk het geval voor de EU. De Europese Commissie legt sinds haar sectoronderzoek over *e-commerce* in 2015-2017 met een zekere regelmaat boetes op voor illegale verticale praktijken, vaak met een online dimensie. Zo zijn er boetes geweest voor het vaststellen van online wederverkoop-prijzen (*Pioneer*, *Philips*, *Asus*, *Denon & Marantz*, *Gucci*, *Loewe* en *Chloé*), het beperken van online reclame en de grensoverschrijdende verkoop van kleding en accessoires (*Guess*, *Pierre Cardin/Ahlers*) en van merchandisingproducten (*sportmerchandising*, *filmmerchandising*), voor discriminatie tussen klanten op basis van nationaliteit of land van verblijf (*Melia* (vakantieprijs)), *geoblocking* van pc-videospellen (*Valve* en vijf uitgevers van videospellen) en het beperken van de grensoverschrijdende handel in diverse chocolade-, koekjes- en koffieproducten (*Mondelēz*).

Ook heeft de Europese Commissie het Europese wettelijke kader voor verticale overeenkomsten recent geüpdatet, zowel voor verticale overeenkomsten in het algemeen (VBER en Ver-

ticale Richtsnoeren)¹ als voor technologieoverdrachtovereenkomsten (TTBER en TTBER Richtsnoeren).²

Dit neemt echter niet weg dat het zwaartepunt van de handhavingspraktijk voor verticale overeenkomsten bij de nationale mededingingsautoriteiten en rechtbanken blijft liggen. Proportioneel gezien beslaan verticale zaken een groter deel van het werk van de nationale autoriteiten dan van de Europese Commissie. Deze decentrale handhaving brengt inherent een risico met zich mee op divergente nationale interpretaties van het Unierecht, wat de behoefte aan uniforme rechtsuitleg vergroot. Dit vertaalt zich in interessante prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU over verticale praktijken, gaande van *Pierre Fabre* (2011) over *Coty* (2017) naar, meer recent, *Super Bock* (2023), *Beevers Kaas* (2025) en *Samsung* (2026).

De verschillen manifesteren zich vooral in de nationale guidance, de handhavingsintensiteit en het type zaken dat de autoriteiten prioriteren

Deze bijdrage schetst de stand van zaken van de afdwinging van het mededingingsrecht over verticale praktijken in België en Nederland. Het materiële kader is in beide landen grotendeels Europees en dus gelijk: zowel België als Nederland past de VBER en de Verticale Richtsnoeren toe, ook op zuiver nationale situaties. De verschillen manifesteren zich vooral in de nationale *guidance*, de handhavingsintensiteit en het type zaken dat de autoriteiten prioriteren. Eerst schetsen we het wettelijk kader en het beleid in beide landen, daarna de recente besluitpraktijk en rechtspraak aan de hand van relevante voorbeelden.

¹ Verticale Groepsvrijstellingsverordening (Verordening (EU) 2022/720) en de Richtsnoeren inzake verticale beperkingen.

² Groepsvrijstellingsverordening inzake technologieoverdrachtsovereenkomsten (Verordening (EU) 2026/877) en de Richtsnoeren inzake technologieoverdrachtsovereenkomsten.